

АНЕКС ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

2025/2026. ШКОЛСКА ГОДИНА

С А Д Р Ж А Ј

1.	УВОД	
	Основна школа „Јанко Веселиновић”- Црна Бара	3
2.	ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ШКОЛИ	5
3.	ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	7
4.	ИСХОДИ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА	9
5.	КЉУЧНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА ЦЕЛОЖИВОТНО УЧЕЊЕ	11
6.	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	12
	6.1.Неопходна веза	13
7.	ОБОГАЋЕНИ ЈЕДНОСМЕНСКИ РАД	19
8.	СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ	35
9.	СТАНДАРДИ ОБРАЗОВНИХ ПОСТИГНУЋА	45
10.	ПРОГРАМ ПОСТУПАЊА УСТАНОВЕ У КРИЗНИМ ДОГАЂАЈИМА	
11.	ПРАЋЕЊЕ ОСТВАРИВАЊА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	

ОСНОВНА ШКОЛА „ЈАНКО ВЕСЕЛИНОВИЋ” ЦРНА БАРА

Адреса: Црна Бара, Миодрага Петровића бр.54

Телефон: директор 015/438-704

рачуноводство, секретар 015/438-260

Е-маил: oscb.janko@gmail.com

Директор школе: Јелена Аврамовић, дипломирани педагог

1. УВОД

Школски програм Основне школе „Јанко Веселиновић” у Црној Бари је основни радни документ који обухвата све садржаје, процесе и активности који су усмерени на остварење циљева и задатака од првог до осмог разреда обавезног образовања.

Школски програм доноси се за период од четири године, у складу са наставним планом и програмом. Школски програм се анексира сваке године.

Циљ школског програма јесте да омогући учитељима и наставницима основне школе професионалне ослободу у планирању, реализацији и евалуацији целокупног школског живота од првог до осмог разреда.

Школским програмом обезбеђује се остваривање принципа, циљева, исхода и стандарда постигнућа, према потребама ученика и родитеља, односно старатеља и локалне заједнице.

Исходишта за израду школског програма су:

1. Закон о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС” бр. 10/2019, 6/20, 129/21, 92/2023.,19/2025)
2. Закон о основном образовању и васпитању („Сл. гласник РС” 55/13, 101/17, 27/18, 92/2023.,19/2025 измене и допуне Закона) и остала подзаконска акта која из Закона произилазе
3. Развојни план школе за период 2022-2027. године
4. Школски програм за период 2022-2026. године
5. Остварени резултати и уочени проблеми у реализацији васпитно-образовног рада у току протекле школске године
6. Анализа завршног испита
7. Закључци и оцене стручних органа и мере надзорних органа
8. Резултати самовредновања
9. Резултати Селфи вредновања школе
10. Потребе и интереси ученика и друштвене средине у којој је школа
11. Извештај о раду школе школи у школској 2024/2025. години

Правилници:

- Правилник о програму свих облика рада стручних сарадника
- Правилник о стандардима квалитета рада установа
- Правилник о вредновању квалитета рада установе
- Правилник о стручно педагошком надзору
- Правилник о врсти и степену образовања наставника и стручних сарадника у основној школи
- Правилник о сталном стручном усавршавању и напредовању наставника васпитача и стручних сарадника и стицању звања
- Правилник о оцењивању (за ОШ)
- Стандарди компетенција за професију наставника, васпитача и стручног сарадника
- Правилник о извођењу излета, екскурзије и наставе у природи
- Правилник о протоколу поступања установе у случају насиља, злостављања и занемаривања
- Правилник о норми часова непосредног рада са ученицима наставника, стручних сарадника и васпитача у основној школи
- Правилник о ближим условима за утврђивање права на индивидуални образовни план, његову примену и вредновање.
- Правилник о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету и ученику
- Правилник о календару образовно-васпитног рада основне школе за школску 2025/2026.годину
- Правилник о изменама и допуни Правилника о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за шести разред.
- Правилник о посебном програму образовања и васпитања
- Стручно упутство о формирању одељења и начину финансирања у основним и средњим школама у школској 2025/2026. години – интерни акт

2. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ШКОЛИ

ШКОЛА И ЊЕНА ОКОЛИНА

Основна школа „Јанко Веселиновић“ у Црној Бари покрива насељена места: Црну Бару (око 2600 становника), Глоговац (око 1100 становника) и Совљак (око 860 становника). Укупна површина све три школске зграде је око 1500 м². Наша школа има веома другу историјску традицију. Први поуздани писани подаци говоре да је школа у Глоговцу међу најстаријим школама у Србији. Отворена је 1824. године. Овој школи у то време, гравитирали су ученици из: Глоговца, Бановог Поља, Совљака и Салаша Црнобарског. Званичан почетак рада школе у Црној Бари датира из 1879. године, а оснивачем се сматра Милош Милојевић, национални прегаоц и историчар. Оскудни подаци говоре да је у школа у Совљаку почела са радом 1903. године. У прошлости, школске зграде у сва три места, више пута су реновиране, адаптиране и дограђиване. Многе знамените личности похађале су наставу у овој школи: Милош Милојевић (историчар и филозоф); Јован Алексић (први српски ветеринар и велики пријатељ славног Јанка Веселиновића); Живојин Јуришић (професор ботанике, један од оснивача Природњачког музеја у Београду и први кустос тог Музеја, близак сарадника Јосифа Панчића о коме је написао биографију); Пантелија Јуришић (армијски генерал, два пута одликован Карађорђевог звездом, француским одредном Легије части, енглеским орденима Светих Михаила и Ђорђа и италијанског Ордена Савоја четвртог степена, цењен и сматран најобразованијим војним лицем тог времена познавајући седам језика); Милорад Панић Суреп (песник, управник Народне библиотеке у Београду, директор Завода за заштиту споменика културе, обновитељ Вуковог сабора у Тршићу).

Посебно место међу свим поменутих великанима има, славни књижевник и најпопуларнији Мачванин, Јанко Веселиновић, по коме је наша школа и добила име. Његов роман Хајдук Станко најчитанија је књига на српском језику са највише издања. Живео је и радио у Глоговцу, а у самој школи је радио од 1883. до 1885. године.

Школа данас

Током постојања, школа је доживела промене и налази се у сталној тежњи да испуни и задовољи захтеве савременог образовања. Са поносом данас можемо да издвојимо да наша школа спада у групу добро опремљених школа. Поред учioniца опште намене, основна школа „Јанко Веселиновић“ има дигитални кабинет и библиотеку. Школу тренутно похађа 138 ученика од првог до осмог разреда.

ХИМНА ШКОЛЕ

СВЕТЛОСТ ЗНАЊА

Школо наша, други доме,
до септембра да нас чекаш.

Од јесени па до лета
с нама растеш, с нама цветаш.

Буди сјајна, буди лака
за свакога твога ђака,
од првака до осмака,
светлом знања против мрака.

Ми са тобом тек смо цели,
ти си без нас к'о без срца,
заједно нам живот тече,
кроз знање нам видик пуца.

Од давнина правац дајеш.
У животу ти си водич.
Својом школом се поносим,
То је „Јанко Веселиновић“

**СТРУЧНИ АКТИВ ЗА РАЗВОЈ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА У ШКОЛСКОЈ
2025/2026.ГОДИНИ ЧИНЕ:**

Милена Думанчић, Виолета Огњеновић, Љиљана Миражић и МИрјана Вићентијевић.

Чланови су изабрани на седници Наставничког већа, када су подељена задужења за запослене.

Координатор: Милена Думанчић

3. ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Школским програмом ближе се одређује начин на који школа образује и васпитава ученике ради стицања знања, вештина и ставова неопходних за даље образовање и запошљавање, успоставља организациону структуру засновану на тимском раду и одговорности сваког запосленог за остваривање утврђених циљева, као и повезивање са репрезентативним синдикатима и удружењима послодаваца и преузимање свог дела одговорности за развој друштвене средине.

Школски програм обухвата све садржаје, процесе и активности усмерене на остваривање принципа, циљева и стандарда постигнућа, и задовољење општих и специфичних образовних интереса и потреба ученика, родитеља, односно старатеља и локалне самоуправе, а у складу са оптималним могућностима школе.

Школски програм омогућава оријентацију ученика и родитеља, односно старатеља у избору школе, праћење квалитета образовно-васпитног процеса и његових резултата, као и процену индивидуалног рада и напредовања сваког ученика.

Школски програм представља основу на којој сваки наставник и стручни сарадник планира, програмира и реализује свој рад.

У циљеве остваривања Школског програма спадају и:

- остваривање пуног интелектуалног, емоционалног, социјалног и физичког развоја сваког ученика у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима,
- стицање квалитетних знања, вештина и ставова који су неопходни за лично остварење и развој, инклузију, наставак школовања и запослење,
- разијање језичких, математичких, научних и дигиталних компетенција, учења како се учи, међуљудских и грађанских компетенција и културног изражавања,
- развој способности проналажења, анализирања, примене и саопштавања информација, уз коришћење информационокомуникационих технологија,

- оспособљавање ученика за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота,
- развој и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности,
- развој свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине, еколошке етике и заштите животиња,
- развијање способности за улогу одговорног грађанина, за живот у демократски уређеном и хуманом друштву заснованом на поштовању људских и грађанских права, права на различитост и бризи за друге, као и основних вредности правде, истине, слободе, поштења и личне одговорности,
- развој и поштовање расне, националне, културне, језиче, верске, родне, полне и узрастне равноправности, толеранције и уважавање различитост.

Основни циљеви образовања и васпитања су:

- 1) обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју детета, ученика и одраслог;
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој детета, ученика и одраслог, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- 3) шири обухват деце предшколским васпитањем и образовањем и свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- 5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- 6) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- 7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- 8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког детета, ученика и одраслог, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- 9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење, међупредметних компетенција и стручних компетенција у складу са захтевима занимања, потребама тржишта рада и развојем савремене науке и технологије;
- 10) развој свести о себи, стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
- 11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;

- 12) развијање позитивних људских вредности;
- 13) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
- 14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
- 15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, толеранције и уважавање различитости;
- 16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- 17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;
- 18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

4. ИСХОДИ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Исходи образовања и васпитања су јасни искази о томе шта се од ученика очекује да зна, разуме и да је способан да покаже, односно уради након завршеног одговарајућег нивоа образовања и васпитања.

Исходи образовања и васпитања су основа за планирање, праћење и вредновање образовања и васпитања.

Исходи образовања и васпитања представљају способност ученика да:

- 1) изрази и тумачи идеје, мисли, осећања, чињенице и ставове у усменој и писаној форми;
- 2) прикупља, анализира, организује и критички процењује информације;
- 3) користи српски језик, односно језик националне мањине и страни језик у зависности од културног наслеђа и средине, потреба и интересовања;
- 4) ефикасно и критички користи научна и технолошка знања, уз показивање одговорности према свом животу, животу других и животној средини;
- 5) ради ефикасно са другима као члан тима, групе, организације и заједнице;
- 6) зна како да учи;
- 7) уме да разликује чињенице од интерпретација;
- 8) примењује математичко мишљење и знање у циљу решавања низа проблема у свакодневним ситуацијама;
- 9) поуздано, критички и одговорно према себи и другима користи дигиталне технологије;

- 10) одговорно и ефикасно управља собом и својим активностима;
- 11) ефикасно и конструктивно учествује у свим облицима радног и друштвеног живота, поштује људска права и слободе, комуницира асертивно и ненасилно посебно у растућој разноликости друштава и решавању сукоба;
- 12) покреће и спремно прихвата промене, преузима одговорност и има предузетнички приступ и јасну оријентацију ка остваривању циљева и постизању успеха;
- 13) остварује идеје, планира и управља пројектима ради постизања циљева који доприносе личној афирмацији и развоју, друштвеној или привредној активности;
- 14) схвата свет као целину повезаних система и приликом решавања конкретних проблема разуме да нису изоловани;
- 15) има свест о сопственој култури и разноликости култура, уважава значај креативног изражавања идеја, искустава и осећања путем различитих медија, укључујући музику, књижевност, извођачке и визуелне уметности.

Остваривање исхода образовања и васпитања обезбеђује се укупним образовно-васпитним процесом на свим нивоима образовања и васпитања, кроз све облике, начине и садржаје рада.

5. КЉУЧНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА ЦЕЛОЖИВОТНО УЧЕЊЕ

Кључне компетенције представљају скуп интегрисаних знања, вештина и ставова који су потребни сваком појединцу за лично испуњење и развој, укључивање у друштвени живот и запошљавање.

Кључне компетенције за целоживотно учење су:

- 1) комуникација на матерњем језику: способност изражавања и тумачења концепата, мисли, осећања, чињеница и мишљења у усменој или писаној форми;
- 2) комуникација на страном језику: способност изражавања и тумачења концепата, мисли, осећања, чињеница и мишљења у усменој или писаној форми укључујући вештине посредовања сумаирањем, тумачењем, превођењем, парафразирањем и на друге начине, као и интеркултурално разумевање;
- 3) математичке, научне и технолошке компетенције: основно нумеричко резонување, разумевање света природе, способност примене знања и технологије за људске потребе (медицина, транспорт, комуникације и др.);
- 4) дигитална компетенција: самопоуздано и критичко коришћење информационих и комуникационих технологија за рад, одмор и комуникацију;
- 5) учење учења: способност да се ефективно управља сопственим учењем: планирање, управљање временом и информацијама, способност да се превазиђу препреке како би се успешно учило, коришћење претходних знања и вештина, примена знања и вештина у различитим ситуацијама, индивидуално и/или у групи;

6) друштвене и грађанске компетенције: способност да се ефикасно и конструктивно учествује у друштвеном и радном животу и да се ангажују у активном и демократском учешћу, посебно у све разноврснијим заједницама;

7) осећај за иницијативу и предузетништво: способност да се идеје претворе у акцију кроз креативност, иновативност и преузимање ризика, као и способност за планирање и управљање пројектима;

8) културолошка освешћеност и изражавање: способност да се схвати значај креативних идеја, искустава и емоција у различитим медијима - музика, књижевност, плес, ликовна уметност и друго.

Компетенције из става 1. овог члана, осим оквира традиционалних школских предмета, обухватају и ангажују школска знања на припреми ученика да буду конкурентни и функционални у садашњем и будућем образовном и професионалном простору и да компетентно и активно остварују своје грађанске улоге.

6. ОПШТЕ МЕЋУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

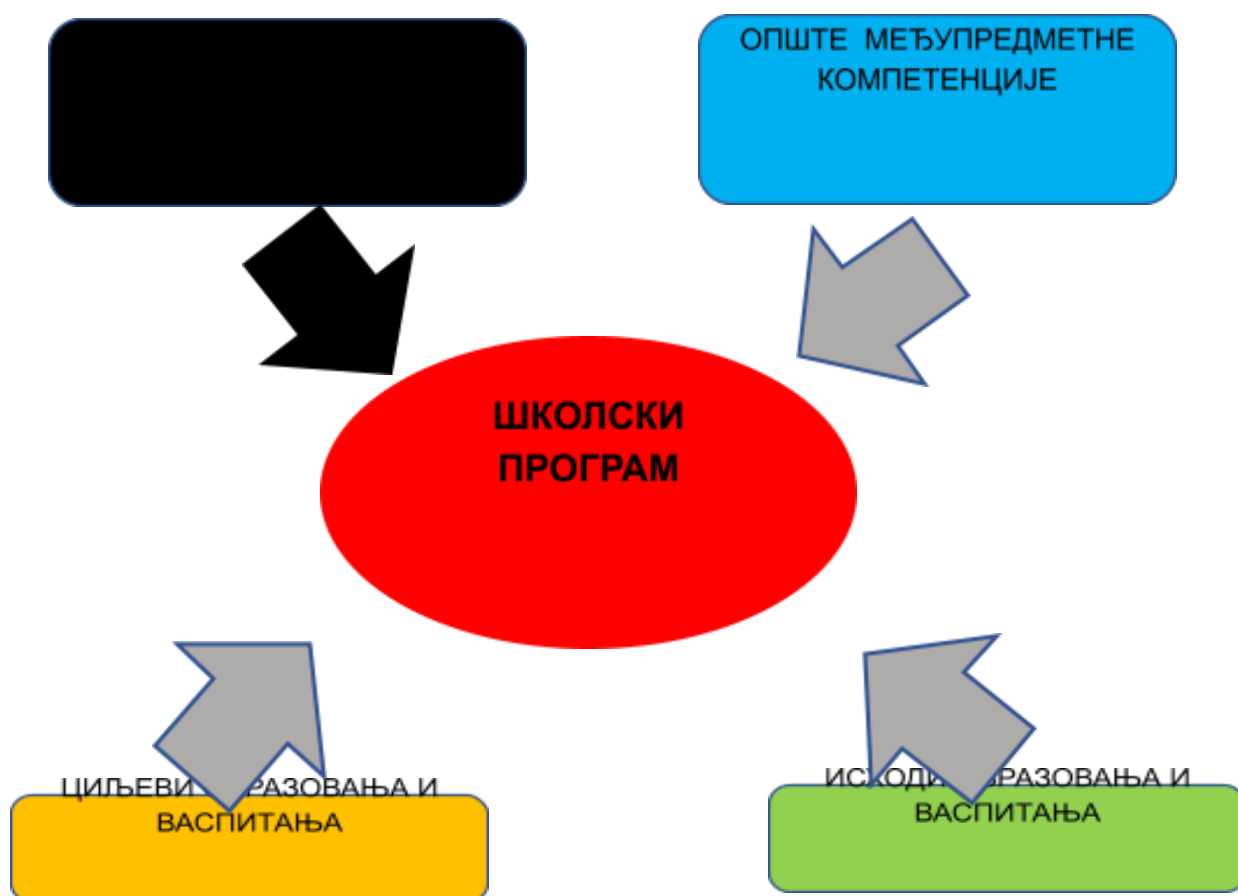
Циљ оријентације ка општим међупредметним компетенцијама и кључним компетенцијама је динамичније и ангажованије комбиновање знања, вештина и ставова релевантних за различите реалне контексте који захтевају њихову функционалну примену.

Опште међупредметне компетенције заснивају се на кључним компетенцијама, развијају се кроз наставу свих предмета, примењиве су у различитим ситуацијама и контекстима при решавању различитих проблема и задатака, неопходне су свим ученицима за лично остварење и развој, као и укључивање у друштвене токове и запошљавање и чине основу за целоживотно учење.

Опште међупредметне компетенције за крај обавезног основног образовања и васпитања у Републици Србији, су:

1) компетенција за учење; 2) одговорно учешће у демократском друштву; 3) естетичка компетенција; 4) комуникација; 5) одговоран однос према окоolini; 6) одговоран однос према здрављу;	7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву; 8) рад са подацима и информацијама; 9) решавање проблема; 10) сарадња; 11) дигитална компетенција.
---	--

6.1. Неопходна веза

Циљеви образовања и васпитања	Садржаји школског програма
1) обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју детета, ученика и одраслог	Сви програми
2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој детета, ученика и одраслог, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу	Програми обавезних предмета(српски језик, свет око нас, природа и друштво...) Изборни програми(грађанско васпитање, веронаука) Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања, програм спречавања дискриминације и програми превенције других облика ризичног понашања; Програм ваннаставних активности ученика Програм позитивног понашања
3) шири обухват деце предшколским васпитањем и образовањем и свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања	Сви програми
4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности	Програми обавезних предмета, Изборни програми, Програми слободних активности Програм школског спорта и спортско-рекреативних активности, СНА
5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња	Програм заштите животне средине; Програми обавезних предмета, Изборни програми, Програми ваннаставних активности, СНА
6) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања	Сви програми

заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси	
7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења	Програми обавезних предмета
8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког детета, ученика и одраслог, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима	Сви програми
9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење, међупредметних компетенција и стручних компетенција у складу са захтевима занимања, потребама тржишта рада и развојем савремене науке и технологије	Програми обавезних предмета, б) Изборни програми, б) Програми додатне наставе, Програми ваннаставних активности, СНА
10) развој свести о себи, стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења	Програми обавезних предмета, Изборни програми, Програми додатне наставе, Програми слободних активности, Програми одељењских заједница
11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота	Програм професионалне оријентације, Програми обавезних предмета, Изборни програми, Програми додатне наставе, Програми слободних активности, Програми одељенске заједнице, СНА
12) развијање позитивних људских вредности	Програм социјалне заштите, Програми одељењске заједнице, Програм сарадње са породицом; Програм излета, екскурзија и наставе у природи
13) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства	Сви програми
14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву	Програми обавезних предмета, Изборни програми Програми одељенске заједнице

15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, толеранције и уважавање различитости	Програми обавезних предмета, Изборни програми, Програми додатне наставе, Програми слободних активности, Програм сарадње са локалном самоуправом Програми одељенске заједнице
16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине	Програми обавезних предмета, Изборни програми, Програми додатне наставе, Програми слободних активности, Програм сарадње са локалном самоуправом Програми одељенске заједнице
17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања	Сви програми
18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању	Сви програми

Исходи	Садржаји школског програма усмерени на реализацију исхода
1) имати усвојен интегрисани систем научно заснованих знања о природи и друштву и бити способни да тако стечена знања примењују и размењују;	Сви програми
2) умети да ефикасно усмено и писмено комуницирају на српском, односно на српском и језику националне мањине и најмање једном страном језику користећи се разноврсним вербалним, визуелним и симболичким средствима;	Програми обавезних предмета(српски језик, свет око нас, природа и друштво...) Изборни програми(грађанско васпитање, веронаука) Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања, програм спречавања дискриминације и програми превенције других облика ризичног

	понашања; Програм ваннаставних активности ученика Програм позитивног понашања
3) бити функционално писмени у математичком, научном и финансијском домену;	Сви програми
4) умети да ефикасно и критички користе научна знања и технологију, уз показивање одговорности према свом животу, животу других и животној средини;	Програми обавезних предмета, Изборни програми, Програми слободних активности Програм школског спорта и спортско-рекреативних активности, СНА
5) бити способни да разумеју различите форме уметничког изражавања и да их користе за сопствено изражавање;	Програм заштите животне средине; Програми обавезних предмета, Изборни програми, Програми ваннаставних активности, СНА
6) бити оспособљени за самостално учење;	Сви програми
7) бити способни да прикупљају, анализирају и критички процењују информације;	Програми обавезних предмета
8) моћи да идентификују и решавају проблеме и доносе одлуке користећи критичко и креативно мишљење и релевантна знања;	Сви програми
9) бити спремни да прихвате изазове и промене уз одговоран однос према себи и својим активностима;	Програми обавезних предмета,бИзборни програми,бПрограми додатне наставе, Програми ваннаставних активности, СНА
10) бити одговорни према сопственом здрављу и његовом очувању, примењивати усвојене здравствене навике неопходне за активан и здрав животни стил;	Програми обавезних предмета, Изборни програми, Програми додатне наставе, Програми слободних активности, Програми одељењских заједница
11) умети да препознају и уважаје људска и дејча права и бити способни да активно учествују у њиховом остваривању;	Програм професионалне оријентације, Програми обавезних предмета, Изборни програми, Програми додатне наставе, Програми слободних активности, Програми одељенске заједнице, СНА
12) имати развијено осећање припадности сопственој породици, нацији и култури, познавати сопствену традицију и доприносити њеном очувању и развоју;	Програм социјалне заштите, Програми одељењске заједнице, Програм сарадње са породицом; Програм излета, екскурзија и наставе у природи

13) знати и поштовати традицију, идентитет и културу других заједница и бити способни да сарађују са њиховим припадницима;	Сви програми
14) бити способни да ефикасно и конструктивно раде као чланови тима, групе..	Програми обавезних предмета, Изборни програми Програми одељенске заједнице
	Програми обавезних предмета, Изборни програми, Програми додатне наставе, Програми слободних активности, Програм сарадње са локалном самоуправом Програми одељенске заједнице
	Програми обавезних предмета, Изборни програми, Програми додатне наставе, Програми слободних активности, Програм сарадње са локалном самоуправом Програми одељенске заједнице
	Сви програми
	Сви програми

ОБОГАЋЕНИ ЈЕДНОСМЕНСКИ РАД
ОСНОВНА ШКОЛА „ЈАНКО ВЕСЕЛИНОВИЋ“ ЦРНА
БАРА

ПРЕДЛОГ МОДЕЛА/ПРОГРАМА/АКТИВНОСТИ ЗА ДОДАТНУ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНУ ПОДРШКУ РАЗВОЈУ УЧЕНИКА У ОСНОВНОЈ ШКОЛИ

Школска управа: Ваљево

Назив школе: Основна школа „Јанко Веселиновић”

Место и општина: Црна Бара, Богатић

Број и врста објекта у који се уводи пилот пројекат:

- Матична школа: **ДА**

- Издвојена одељења: НЕ

Навести називе издвојених објекта и места у које се уводи пилот пројекат:

1. Основна школа „Јанко Веселиновић”

Име и презиме директора школе: **Јелена Аврамовић**

Контакт директора (телефон и мејл): 069/1894778, oscb.janko@gmail.com

ПРОЈЕКАТ „ОБОГАЋЕНИ ЈЕДНОСМЕНСКИ РАД“

У матичној школи „ Јанко Веселиновић“ у Црној Бари у току школске 2025/2026. године наставља се реализација пројекта „Обогаћени једносменски рад“. Први део остваривања програма планиран је од половине септембра до краја децембра, односно биће реализован у периоду од 3. наставне недеље до 18. наставне недеље. Пројектом се жели омогућити додатна образовно – васпитна подршка ученицима у погледу њиховог учења и развоја. Овим пројектом предвиђено је да се на занимљив начин проведе време после обавезне редовне наставе, уз подршку учитеља и наставника. Неизоставна је и вршњачка сарадња ученика од првог до осмог разреда, што оплемењује рад и искуства ученика, рад на социјалним вештинама и здравом растеређујућем дружењу. Програм рада у обогатеном једносменском раду је добар модел учења и провођења слободног времена, јер се образовне-васпитне активности прилагођавају интересовањима ученика. На основу предлога наставника, ученика и њихових родитеља Тим за обезбеђивање квалитета је саставио план активности за школску 2025/2026. годину. У првом полугодишту биће реализовано **девет** од **десет** активности у којима ће бити укупно ангажовано **9** наставника/реализатора, од планираних **10**. **Напомена:** Активност - Калиграфија је деци понуђена, али се они нису определили за њу, те се она неће реализовати у првом полугодишту. На основу добијених сагласности родитеља за учествовање ученика у пројекту и према избору активности ученика збирно ће учествовати **90** ученика матичне школе (80%). Укупна норма за ангажовање наставника и стручних сарадника у оквиру овог пројекта је **80 %**, а ангажовање је расподељено на следећи начин:

Р.Б.	Име и презиме наставника/стручног сарадника	Активност	Проценат ангажовања
1.	Виолета Огњеновић - наставник разредне наставе	Свет у рукама детета	10%
2.	Љиљана Миражић – наставник разредне наставе	Креативци	10%
3.	Снежана Мијатовић - наставник разредне наставе	Читаоница - играоница - радионица	10%
4.	Славица Михајловић - наставник разредне наставе	„НА ПОЗОРНИЦИ“	10%
5.	Милена Достанић - наставник разредне наставе	Рецитујем: чувам правилан говор и књижевно благо језика	5%
6.	Јелена Крстић Лацковић - наставник разредне наставе	Домаћинство	10%

7.	Драгољуб Манојловић – наставник предметне наставе	Музичка радионица	10%
8.	Ивана Ловчевић - наставник предметне наставе	Математичке мозгалице, игре и задаци	10%
9.	Мирјана Вићентијевић – педагог		5%
Укупно ангажовање:			80%

ПЛАН АКТИВНОСТИ

1. Домаћинство

Област деловања	Култура и друштво Настава и учење, Подршка ученицима, Етос
Назив активности	Домаћинство
Циљеви и очекивани исходи активности	Циљ и задаци: Развијање потенцијала код деце, развјање fine моторике и функционалних способности. Повезивање наставних садржаја са практичним знањем, подстицање на самосталну бригу о себи и другима. Активно учешће полазника у истраживачкој настави, тимски рад ,сарадња, јачање комуникативних вештина, развој креативности, јачање свести о толеранцији. Исходи: Ученици интегративно повезују знање које се стичу из различитих области и предмета и практично их примењују. Активно учествују у акцијама које су усмерене ка заштити , обнови и унапређењу животне средине. Сарађују у тиму

	поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању задатог циља. Користе савремене дигиталне технологије. Ученици ће знати да направе неколико јела, да их декоришу и сервирају. Ученици ће знати да израде комад накита, посуду са декупаж техником и исхеклају шал/капу/рукавице Ученици ће знати да примене научено о бонтону приликом понашања за столом у кући и у друштву. Међупредметне компетенције: – Одговоран однос према здрављу - подстицање здравог стила живота и преузимања одговорности према сопственом здрављу. – Срадња – учествовање у групним активностима, афирмација међусобног равноправности и сарадње, развој емпатије и толеранције другачијих ставова и мишљења. – Естетичка компетенција - културно изражавање, препознавање и прихватање важности креативног изношења идеја, искустава и осећања кроз употребу различитих медија, препознавање и изношење сопствених стваралачких способности и креативности. – Комуникација – познаје различите облике комуникације и њихове одлике; уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама ситуације; уважава саговорника; изражава своје ставове, мишљења и осећања на конструктиван и аргументован начин; негује културу изражавања и чува језички идентитет; користи на одговарајући и креативан начин језик и стил; уме да саслуша излагање саговорника. – Предузимљивост и оријентација ка предузетништу – подстицање прихватања одговорности за сопствене поступке, развијање стратегија, постављање циљева и могућности планирања њиховог остваривања, препознавање сопствених капацитета. – Одговорно учешће у демократском друштву – препознавање и прихватања принципа правде, слободе, равноправности и одговорности у друштву, подстицање активног укључивања у живот, упознавање себе, јачање идентитета, самосталности, самопоуздања и позитивног односа према другима.
Опис активности	Активност ће се спроводити кроз 3 фазе које се међусобно преплићу и то: 1. Кулинарство (кување, интернет истраживање, припремање зимнице, сервирање и декорација јела и др...)

	2. Ручни рад (израда накита, хеклање, декупаж и др...) 3. Бонтон и брига о себи и породици (живот људи некад и сад, понашање на јавном месту, понашање у породици, у друштву, у школи, на радном месту, понашање за столом, култура становања, очување животне средине и др...)
Циљна група којој је намењено	Ученици од 1. до 8. разреда
Носиоци активности	Наставник разредне наставе
Место реализације	Матична школа, школске просторије, удружење „Црнобарке“, удружење „Црнобарски корени“ и друга места по потреби спровођења активности.

2. Свет у рукама детета

Област деловања	Подршка у учењу на нивоу наставних предмета ,Унапређивање ваннаставних активности и развијање нових вештина
Назив активности	Свет у рукама детета
Циљеви и очекивани исходи активности	Циљ активноста је проширивање ученичких знања и стицање нових вештина. Кроз различите креативне радионице ученици ће знања стечена кроз међупредметна повезивања моћи да примењују стварајући свој свет и развијајући тиме своју креативност, прецизност и боље опажање и концентрацију. Ученици ће стећи и прва сазнања о маркетингу и тимском раду . Исходи активности су; - приказивање различитих садржаја, предмета, места, природе, саобраћаја и слично помоћу макета ,диорама , плаката и презентација - упознавање са основама маркетинга, предузетништва и тим билдинга. - стицање бољих опажајних и моторичких вештина, квалитетније комуникације и сарадње међу ученицима и задовољство заједничког рада.

Опис активности	Кроз различите тематске садржаје из природе,света око нас, спорта,забаве, празника и слично ућеници ће упознати себе и свет који нас окружује. На основу стечених знања од различитих материјала (сликарског прибора,картона,папира,дрвета,камена,рециклажних материјала идр.) ученици ће заједничким радом стварати цртеже,плакате ,употребне предмете,играчке, презентације,макете,моделе,диораме и сл. Своје креације моћи ће да користе на другим часовима , у слободно време и за свакодневно учење кроз игру и визуелно приказивање различитих садржаја.Радови ученика биће прилагођени интересовањима ученика, различитим празничним садржајима и одговарајућим конкурсима или такмичењима.
Циљна група којој је намењено	Ученици нижих разреда
Носиоци активности	Наставник разредне наставе Виолета Огњеновић
Место реализације	Просторије школе

3. Читаоница - играоница - радионица

Област деловања	Подршка ученицима
Назив активности	Читаоница - играоница - радионица
Циљеви и очекивани исходи активности	Ангажовање знања која деца већ поседују- радионица подстиче размишљање и разговор, подстиче постављање правих питања пре него давања коначних одговора. Промовисање књиге и културе читања, подизање нивоа опште културе, стварање навике за коришћењем библиотечко-информационе грађе и услуга. Подстицање ученика на читање и разумевање прочитаног, сналажење у библиотеци.
Опис активности	Библиотека, књига и читање, другарство, бонтон, дечја права, брига о животињама, васиона, љубав и срећа... да се деци представе изабране басне, бајке, приче и песме, да се она подстакну на разговор о универзалним темама и да активно учествују у радионицама, маштају, играју се, забављају, развијају креативност, те науче да активно користе библиотечке ресурсе примерене њиховом узрасту. Практиковање рада у групи – тиму и размена читалачког искуства.

Циљна група којој је намењено	1-4 разреда
Носиоци активности	Наставник разредне наставе: Снежана Мијатовић
Место реализације	Матична школа

4. Креативци

Област деловања	Подршка ученицима, организација рада школе, управљање људским и материјалним ресурсима
Назив активности	Креативци
Циљеви и очекивани исходи активности	Циљ: Неговање традиције и обичаја нашег краја; подстицање на креативност, развијање смисла за естетику и интересовања за практичну примену у одређеним задацима. Развијање ученичких компетенција за комуникацију, сарадњу, одговоран однос према околини и здрављу. Очекивани исходи: – ученици ће бити у стању да изразе и тумаче идеје, мисли, осећања, чињенице и ставове у вези са одређеном активношћу, да направе и презентују продукте свог умећа. – ученици ће бити у стању да креативно и оригинално искористе идеје и њима доступне материјале у сврху уређења школског простора – примењују принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању, певању и изради различитих предмета; – упознају се са културним наслеђем људске заједнице, развијају свест о вредности уметничких и културних дела и њиховом значају за развој друштва.
Опис активности	Планиране активности подразумевају практичан рад поткрепљен основним теоријским знањима.

	Израда употребних и украсних предмета од различитих материјала. Реализација занимљивих, маштовитих и корисних идеја, развој фине моторике кроз практичан рад. Реализација креативних ликовних радионица путем индивидуалног и групног рада. Ученици стварају продукте од њима доступних материјала које имају у кући, који се могу наћи у природи, као и од рециклажног материјала.
Циљна група којој је намењено	Млађи разреди
Носиоци активности	Наставник разредне наставе Љиљана Митажић
Место реализације	Матична школа (просторије школе и школско двориште)

5. Учим и играм се

Област деловања	Подршка ученицима, образовна постигнућа ученика, настава и учење
Назив активности	Учим и играм се
Циљеви и очекивани исходи активности	Основни циљ је развијање и побољшање образовних вештина ученика кроз интерактивне активности и прилагођене задатке који одговарају њиховим потребама, интересима и способностима. Ученици ће бити подстакнути на самостално обављање једноставнијих задатака и активности и на тај начин развијати самопоуздање и одговорност за властито учење. Ученик ће бити у стању да: -разуме основне појмове и усвоји градиво које је прилагођено његовој способности; -развије самосталност у извршавању задатака и учењу; -примени усвојено знање у свакодневном животу; -развије своје социјалне вештине;

	-побољша фину моторику кроз активности које укључују писање, цртање и рад са предметима у складу са својим могућностима; -развија самопуздање кроз изражавање својих идеја и осећања. <i>Конкретизација исхода ће бити представљена у плану рада активности.</i>
Опис активности	Активност ће се спроводити у просторијама школе. Рад са ученицима ће бити организован на другачији и занимљивији начин. Ученик ће бити подстакнут да изражава своје мисли и идеје кроз цртање и писање, развија памћење кроз играње друштвених игара попут пузли и Мемогу игрица.
Циљна група којој је намењено	Ученици који су укључени у инклузивно образовање и којима је потребна помоћ у савладавању градива
Носиоци активности	Мирјана Вићентијевић
Место реализације	Матична школа

6. Музичка радионица

Област деловања	Подршка ученицима
Назив активности	Музичка радионица
Циљеви и очекивани исходи активности	Циљ: подстицање на креативност, развијање смисла за естетику и интересовања за практичну примену у одређеним задацима; компоновање и извођење песама, израда музичких инструмената. Очекивани исходи: Ученици: – примењују принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању, певању и изради различитих предмета;

	– певају песме различитих стилова, самостално и у групи; – примењују правилну технику певања (правилно дисање, држање тела, артикулација); – вербализују свој доживљај музике; – разликују елементе музичке изражајности (мелодија, ритам, темпо, динамика) који утичу на тело и осећања; – идентификују утицај ритуалног понашања у музици савременог доба (музички елементи, наступ и сл.); – опишу упознате основне карактеристике музичких инструмената; – класификују инструменте по начину настанка звука; – користе могућности ИКТ-а у примени знања о музичким инструментима (коришћење доступних апликација); – анализирају слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте.
Опис активности	Активност Музичка радионица подстиче ученике на компоновање и певање песама самостално и у групи. Ученици слушају вокално-инструменталну музику, израђују једноставне музичке инструменте од њима доступног материјала уз помоћ наставника и демонстрирају звук инструмента. Компонују музику на дати текст.
Циљна група којој је намењено	Млађи и старији разреди
Носиоци активности	Наставник предметне наставе Драгољуб Манојловић
Место реализације	Матична школа, кабинет за музичку културу, друге просторије и установе у складу са потребама

7. НА ПОЗОРНИЦИ

Област деловања	Подршка ученицима
Назив активности	„НА ПОЗОРНИЦИ“
Циљеви и очекивани исходи активности	Радионица НА ПОЗОРНИЦИ под руководством учитељице Славице Михајловић, ради на припреми и извођењу приредби и драмских представа. Пролазећи кроз програм драмских радионица чланови групе се оспособљавају за обављање сценских задатака као што су рецитовање, говорништво, вођење програма, глума. Програм рада реализује се, између осталог, и кроз систем драмских радионица који обухвата следеће: - Радионице за ослобађање и култивисање говора - Игре у дијалозима- драмске игре - Игре за ослобађање у простору и покрету - Јавни наступи Циљеви: • Стицање способности лепог, течног и јасног говора; развој правилне артикулације и дикције; развијање стваралачког креативног изражавања кроз импровизацију покрета • подстицање интересовања за читање, рецитовање и глуму • упознавање са културом драмског стваралаштва, • упознавање са основама драмског изражавања • богаћење и развијање маште и креативног начина мишљења, • развијање способности за концентрацију и способности за јавне наступе, • емоционално сазревање (емотивни и сазнајни развој) • развијање критичке способности Исходи: Ученик ће бити у стању да: • развија драмски израз и осећај за лепоту позоришне уметности и писане речи • доживи књижевни и драмски текст и тај доживљај креативно изрази говором, покретом, мимиком...

	развија језички осећај за изражајно читање, рецитовање и наступање пред публиком.
Опис активности	Активности се реализују једном недељно. Укључују читање песама, прича и драмских текстова, гледање позоришних представа, израду сценографије и костима, као и рецитовање, говорење прозних текстова и извођење драмских текстова на сцени.
Циљна група којој је намењено	2-5. разреда
Носиоци активности	Наставник разредне наставе Славица Михајловић
Место реализације	Матична школа

8. Рецитујем: чувам правилан говор и књижевно благо језика

Област деловања	Подршка ученицима
Назив активности	Рецитујем: чувам правилан говор и књижевно благо језика
Циљеви и очекивани исходи активности	Циљ активности јесте да се шири љубав према поезији, да се развијају говорне способности (правилно усмено изражавање, изражајно читање, правилан говор, концентрација) и јача самопоуздање. Деца се ослобађају треме, развијају комуникативност и љубав према књижевности и уметности. Исход рецитованја је да су деца схватила да је то уметност говорног извођења песама, прозе или драмских текстова, при чему се посебна пажња посвећује интонацији, изражајности, ритму и емоцији, и да пренесу осећања и поруке текста публици на оригиналан начин
Опис активности	Планиране активности биће посвећене усавршавању правилног говора и вештине рецитованја , а кључно је обратити пажњу на неколико елемената: добар изговор и дикцију, дисање и контрола гласа, интонација и акценти, паузе и ритам, говор тела и емоција, трема – узбуђење, говорне мане – шпрахфелери и практични савети. Садржај активности биће реализован кроз изражајно читање делова текста, правилно усмено изражавање, рецитованје, вежбање вербалне и невербалне комуникације.
Циљна група којој је намењено	Од 2. до 8.
Носиоци активности	Наставник разредне наставе Милена Достанић
Место реализације	Матична школа

9. Математичке мозгалице, игре и задаци

Област деловања	Подршка ученицима
Назив активности	Математичке мозгалице, игре и задаци
Циљеви и очекивани исходи активности	Реализацијом активности Математичке мозгалице, игре и задаци ученици ће бити у стању да проширују и обogaћују знања из математике, развијају логичко-комбинаторне и креативне способности, критичко, стваралачко и апстрактно мишљење и закључивање, развијају способности опажања, визуелизације и анализирања.
Опис активности	Активности на часовима Математичке мозгалице, игре и задаци (једном недељно) су: -рачунски проблеми -потраге за разним облицима -аритметичке заврзламе -припрема за такмичење из математике -судоку загонетке -припрема за завршни испит из математике -мозгалице (вербалне, физичке и математичке)
Циљна група којој је намењено	Пети, шести, седми и осми разред

Носиоци активности	Наставник математике – Ивана Ловчевић
Место реализације	Матична школа (учионице)

СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

ПЛАН РАДА СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ: На позорници (шести разред)

Циљ: Циљ програма слободних наставних активности *На позорници* је овладавање начелима и вештинама драмске уметности и комуникације, развијање естетских компетенција, стваралачког мишљења, опажања и изражавања кроз покрет и глас и оспособљавање ученика да стечена знања примењују у креативном сценском раду, настави других предмета, свакодневном животу, личном усавршавању, даљем школовању. Циљ је да кроз дружење и групни рад сарађују и комуницирају на разне начине, да се слободно изражавају, јачају разне сфере своје личности: од координације покрета до креативности. Задатак СНА је да их окупи, помогне има да прошире своја знања о предмету СНА и о себи, као и да остваре своје способности.

Кроз групни рад, ученици треба да развијају машту, креативност, заједништво, емпатију, толеранцију, концентрацију, памћење и координацију покрета. Задатак СНА је да утиче на свест ученика, да их васпита на различите начине, треба да утиче на формирање укуса, треба да их емоционално и социјално ангажује.

На часовима рецитована ученици треба да овладају елементима изражајног читања и рецитована: дикцијом, интонацијом, темпом, реченичним акцентом, природним ставом и упознају класична поетска остварења.

На часовима драме, ученици ће се упознати са бројним драмских делима и њиховим изођењима, елементима драмског текста, глумом, режијом, костимима, сценографијом, реквизитима, шминком, светлом, музиком, плакатом...

Практичним учешћем, ученици ће се кроз СНА укључити у савремени културни живот, учествовањем у културним догађајима и смотрама, гледањем представа и филмова, слушањем радио-драма, упознавањем са глумцима. Уз праксу, ученици ће развијати критичко мишљење о свом или туђем раду, као и о уметничким делима.

<i>Опште међупредметне компетенције</i>	На крају године ученик ће бити у стању да:	ТЕМА и Кључни појмови садржаја
---	--	--------------------------------

Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад са подацима Дигитална компетенција Решавање проблема	Познаје појмове: драма, текст, сцена, позориште, драматизација, адаптација, идеја, радња, догађај, ликови, драмска ситуација, драмска секција, глума реквизити, представа, писац, режисер, глумци, костимограф, сценограф, композитор, маскер, сцена, реквизит, маска, светло, звук, микрофон, плакат... Учествује на различите начине у било чему од наведеног.	ПОЗОРИШНА ПРЕДСТАВА Стицање знања о томе ко је потребан и шта је потребно да би настала представа. После упознавања појмова, ученици ће се више пута сами наћи у наведеним активностима и занимањима.
Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Изводи разне говорне облике на различите начине (нпр. брзалица, виц, етида, монолог, дијалог). Изводи покрет, гестикулацију и мимику на сцени. Изводи гласовне вежбе за унапређивање дикције за рецитоване и глуму.	ДРАМСКЕ ИГРЕ Глумачки тренинг. Демонстрирање и извођење говора, покрета, мимике, гестова. Говор рукама, телом, мимиком, пантомима. Развијање говорних способности, координације покрета, одржавање концентрације, подстицање креативности.

	Игра различите сценске улоге и импровизује на сцени. Изводи кратке драмске форме користећи своју креативност и имагинацију. Користи елементе подражавања, као што су мимика, гестикулација и промена гласа... Подражава сцене и ликове из свакодневног и јавног живота користећи говор, плес, певање. Приказује кроз драмски облик ситуације из живота Игра сцене из школске лектире и видео игрица	МАЛЕ ДРАМСКЕ ФОРМЕ И ПОДРАЖАВАЊЕ Извођење малих драмских форми по групама са великим степеном уживљавања. Овде је акценат на психолошком развоју, психолошком решавању проблема кроз драмски облик, вршњачку емпатију, подражавање улога и ситуација из живота. Развијаће се критички однос према медијима. Подражавање и мале драмске сцене могу бити усмерене и на опште/познате друштвене ситуације и личности, лектиру, сценска дела, игрице...
--	---	--

	Анализира ликове књижевних (позоришних и филмских) дела, њихову карактеризацију и мотиве. Анализира елементе композиције драмског дела (чин, сцена, појава). Критички промишља о стварности на основу прочитаних дела. Уживљава се у драмске ситуације и препознаје туђа осећања, мотиве, вредности...	РАЗУМЕВАЊЕ И ДОЖИВЉАЈ ДРАМСКЕ СИТУАЦИЈЕ Читање и разумевање књижевног текста, разумевање филма, представа, свакодневних ситуација. На часовима избора активности, наставник ученицима предлаже погодне садржаје који су у вези с познатом лектиром, позоришним, филмским остварењима или са било којим аспектом њиховог свакодневног живота. Понуђени садржаји биће у вези са културним активностима школе и школским календаром пошто ће свака активност бити јавно изведена.
	Адаптира књижевна дела стварајући од њих драмски текст. Импровизује, смисли, напише сцене, дијалоге, учествује у изради сценарија/драматизације. Драматизује ситуације из свакодневног живота.	РАЗВИЈАЊЕ КРЕАТИВНОСТИ И МАШТЕ Адаптира, смишља, импровизује драмске ситуације из књижевних или сценских дела или из свакодневног живота. Израђује делове сценарија.
	Рецитује текстове, наглашавајући правилан ритам, интонацију, дикцију. Манифестује сопствени доживљај дела користећи различите технике изражајног читања, казивања, глуме. Интерпретира различите врсте текстова изговарањем монолога, дијалога и стихова...	ЈАВНО ИЗВОЂЕЊЕ ПРЕДСТАВЕ, РЕЦИТОВАЊЕ И ИЗРАЖАЈНО ЧИТАЊЕ Предлози за јавно извођење: Европски дан језика, Дечја недеља, Дан рођења В. Караџића, Светски дан детета, Дан телевизије, Новогодишња прослава, Светосавска приредба, такмичење рецитатора, Међународни дан матерњег језика, Дан заљубљених, Дан позоришта, Дан жена, Међународни дан дечије књижевности, Светски дан писања писама, Дан школе...

МУЗИКОМ КРОЗ ЖИВОТ

Циљ учења слободне наставне активности *Музиком кроз живот* је да ученик развија стваралачко и креативно мишљење кроз практичан рад, мотивацију, интелектуални, социјални, емоционални и морални развој, свест о сопственом здрављу, опажање, осетљивост за естетику, радозналост и самопоуздање како би био оспособљен за креативно решавање проблема и имао одговоран однос према очувању уметничког наслеђа и културе свога и других народа.

Разред: ПЕТИ

Годишњи фонд: 36

ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	ИСХОДИ На крају програма ученик ће бити у стању да:	ТЕМЕ и кључни појмови садржаја програма
--	--	--

Компетенција за целоживотно учење	– примењује динамичко нијансирање при извођењу музичких дела;	
Естетичка компетенција	– препознаје елементе динамике у свакодневном животу;	
Решавање проблема	– анализира врсте такта и ритам у уметничким делима;	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ
Комуникација	– препознаје боју тона у складу са садржајем композиције;	Проширивање знања о музичким елементима.
Сарадња	– изводи композиције домаћих и страних аутора самостално и у групи, користећи глас, покрет и инструменте;	Изражајна својства динамике.
Рад са подацима и информацијама	– изводи двогласне и трогласне композиције домаћих и страних аутора;	Врста, карактер и примена темпа.
Дигитална компетенција	– исказе своја осећања у току извођења музике;	Тон: боја и текстура
Одговорно учешће у демократском друштву	– примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању;	Ритам: дводелни, троделни, четвороделни и мешовити.
Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	– учествује у манифестацијама;	Повезивање звука и ритма.
Одговоран однос према здрављу	– користи различите технике телесних перкусија самостално и у групи;	Примена динамике, темпа и ритма у свакодневном животу
Одговоран однос према околини	– примењује технике правилног дисања у свакодневном животу;	Проширивање искуства ученика у коришћењу различитих музичких средстава за рад у процесу музичког изражавања и обликовања;
	– препознаје говор тела, свој и своје околине;	Индивидуално и групно певање. Двоглас. Троглас.
	– контролише покрете користећи концентрацију;	Индивидуално и групно свирање.

	– сарађује са члановима групе којој припада, поштујући различитости; – процени сопствене могућности у примени телесних перкусија; – самостално осмишљава и импровизује покрете за ритмичке аранжмане; – контролише сопствене покрете у циљу боље координације; – својим речима објасни значај телесних перкусија на у сваком смислу; – критички анализира своје и туђе извођење; – истражи и објасни шта је музичка критика и која је њена улога; – објасни и примени различите технике критичког мишљења; – самостално поставља питања везана за дату тему; – аргументовано искаже утисак о слушаним делима; – вербализује свој доживљај музике; – искаже свој доживљај музике кроз друге уметности. – критички просуђује утицај музике на здравље ; – разуме и користи интеркултурални дијалог	ТЕЛО КАО МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТ Синхронизација различитих менталних и физичких капацитета. Координација различитих менталних и физичких капацитета Правилно дисање. Концентрација. Говор тела. Јачање одређених делова тела. Рефлекс. Пажња. Брзина реаговања на различите захтеве из окружења. Развој свесности о нашем телу, контроли покрета и јачању мишића, као и бољој координацији и балансу. Стимулација и активација организма на психомоторном и когнитивном нивоу. Истраживање унутрашњег ритма и звука свога тела. Body percussion.
--	---	--

	– примењује различите врсте писмености (језичке, медијске, културне, научне...); – разуме концепт инклузије и осетљив је према различитостима; – самостално анализира музичка дела, користећи научене технике критичког мишљења;	КРИТИЧКО МИШЉЕЊЕ КРОЗ МУЗИКУ Технике критичког мишљења. Дрво проблема. Дебата. Шест шешира. Мозгалица. Трибине. Вештине критичког мишљења: комуникација, сарадња, препознавање проблема, решавање проблема. Вештина постављања питања: меморијска, транслацијска, интерпретацијска, аналитичка, синтетичка, евалуацијска. Обликовање оригиналног мишљења. Музичка критика. Анализа композиције Развијање способности и интересовања за целоживотно образовање.
--	---	--

Уметност

Разред

Годишњи фонд часова

Седми и осми

36 или 34

Школска: 2025/26

ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	ИСХОДИ На крају програма ученик ће бити у стању да	ТЕМЕ и кључни појмови садржаја
Компетенција за целоживотно учење Естетичка компетенција Решавање проблема Комуникација Сарадња Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Одговорно учешће у демократском друштву Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини	• образложи значај традиционалне визуелне уметности за идентитет народа и појединца; • повеже карактеристичан артефакт са континентом и културом којој припада; • обликује ликовне радове са препознатљивим елементима одабране културе; • опише одабрани продукт визуелних уметности и процес његове израде; • пореди основне одлике традиционалне визуелне уметности два или више народа; • објасни значај и улогу културног наслеђа; • објасни главне карактеристике традиционалне музике на простору Балкана и Србије и њихов међусобни утицај; • прикаже елементе прожимања традиционалне музике различитих народа на простору Балкана на музичким примерима; • презентује традиционалну музику карактеристичну за различите крајеве Балкана и Србије;	ТРАДИЦИОНАЛНА ВИЗУЕЛНА УМЕТНОСТ ШИРОМ СВЕТА Визуелна уметност народа Аустралије и Новог Зеланда (сликарство аустралијских Аборицина, традиционална тетоважа Маора) Уметност америчких народа (тотеми, керамика, ћилими, корпе) Култура древне Индије, Кине и Јапана (градови, храмови, одећа, писмо) Уметност народа Африке (маске и штитови) Словенска традиција (митологија, симболика и орнаментика) ТРАДИЦИОНАЛНА МУЗИЧКА УМЕТНОСТ БАЛКАНА И СРБИЈЕ Културно наслеђе (значај и улога) Традиционална музичка уметност Балкана (основне карактеристике у односу на ентитет и међусобни утицаји, сличности и разлике) Традиционална музика Србије (певање, свирање, обичаји, обреди, ношња, кола...)

	• прикаже начине очувања музичког културног наслеђа; • објасни како савремене технологије утичу на развој музике; • презентује начине промоције музичких дела и догађаја; • прикаже примену музике у другим уметностима; • истражи и објасни шта је музичка критика и која је њена улога; • аргументовано искаже утисак о слушаним делима. • комуницира учтиво, јасно и аргументовано уз уважавање различитих мишљења, идеја и естетских доживљаја; • проналази, самостално и у сарадњи са другима, релевантне податке и информације користећи савремену технологију; • учествује активно, према сопственим способностима и интересовањима, у истраживачком и радионичком раду.	Начини очувања културног наслеђа МОДЕРНО ДОБА И МУЗИКА Савремене технологије и музика. Маркетинг у музици. Примењена музичка уметност. Музичка критика и интервју.
--	---	--

ПРАВИЛНИК

о стандардима образовних постигнућа за крај првог циклуса основног образовања и за крај основног образовања

Правилник је донео Министар просвете.

Овим правилником утврђују се стандарди образовних постигнућа за предмете, и то:

1) за крај првог циклуса основног образовања:

- (1) Српски језик;
- (2) Математика;
- (3) Природа и друштво;

2) за крај основног образовања:

- (1) Српски језик и књижевност;
- (2) Математика;
- (3) Биологија;
- (4) Физика;
- (5) Хемија;
- (6) Географија;
- (7) Историја;
- (8) Физичко и здравствено образовање;

- (9) Музичка култура;
- (10) Ликовна култура;
- (11) Информатика и рачунарство;
- (12) Техника и технологија;
- (13) Страни језици – први страни језик;
- (14) Страни језици – други страни језик.

Правилник се налази на школском сајту у одељку: ДОКУМЕНТА - ПРАВНА И ИНТЕРНА АКТА – ПРАВИЛНИЦИ. Линк ка Правилнику:

https://docs.google.com/document/d/1K4OhS6BG8sM7SFyAlThLHCx_uHQv0JQ0/edit?rtpof=true&sd=true&tab=t.0

СТАНДАРДИ ОБРАЗОВНИХ ПОСТИГНУЋА ЗА КРАЈ ПРВОГ ЦИКЛУСА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА ИЗ МАТЕМАТИКЕ

Општа предметна компетенција (ОПК)

Ученици усвајају основне математичке појмове, знања и вештине, стичу почетну математичку писменост и развијају основе апстрактног мишљења, што представља основу за наставак образовања. Оспособљени су да усмено и писмено комуницирају користећи математички језик. Решавају проблеме из свакодневног живота, користећи математику, индивидуално или у сарадњи са другима. Развијају истраживачки дух и креативност. Мотивисани су да уче, напредују и изграђују позитивне ставове према математици. Развијају основе математичко-логичког резоновања. Уочавају примену математичких знања у другим областима људске делатности (екологија, здравље, култура, финансије, предузетништво...). Одговорно користе дигиталне технологије и податке за учење и решавање проблема. Користе дате податке за извођење закључака.

ОСНОВНИ НИВО

Специфична предметна компетенција 1 (СПК 1)	Исходи образовног циклуса (ИОЦ) за СПК 1	Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2)	Исходи образовног циклуса (ИОЦ) за СПК 2	Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3)	Исходи образовног циклуса (ИОЦ) за СПК 3
Ученици су овладали основним појмовима у вези са природним бројевима и одређују вредности једноставнијих израза, што чини најнужнија знања потребна за свакодневни живот и даље школовање. Познају својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број). Уочавају правило за формирање једноставног започетог низа и одређују недостајући члан. Разумеју појам разломка чији је бројилац 1. Користе мерне јединице да изразе различите величине. Овладали су техником решавања	Ученици: МАТ.ОО1.0.1.1. Читају, записују и упоређују природне бројеве и приказују их на датој бројевној правој. МАТ.ОО1.0.1.2. Одређују природни број са датим својством (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број) и одређују следеће чланове започетог једноставног бројевног низа. МАТ.ОО1.0.1.3. Рачунају вредност бројевног израза са највише две операције	Ученици су развили основне вештине комуникације уз коришћење математичких симбола. Анализирају положаје објеката у окружењу. Користе геометријски прибор за цртање једноставнијих геометријских објеката у квадратној мрежи и одређивање њихових мерних	Ученици: МАТ.ОО1.0.2.1. Правилно употребљавају математичке симболе. МАТ.ОО1.0.2.2. Анализирају међусобни положај објеката у простору. МАТ.ОО1.0.2.3. Цртају геометријске облике помоћу лењира. МАТ.ОО1.0.2.4. Мере дужину дужи мерним инструментом и	Ученици уочавају математичке правилности и користе математичка знања при решавању једноставних проблема из свакодневног живота. Знања из мерења и геометрије, ученици користе при оријентисању у простору, одређивању положаја и односа објеката у окружењу и одређивању основних мерних карактеристика	Ученици: МАТ.ОО1.0.3.1. Решавају једноставну проблемску ситуацију коришћењем израза са једном рачунском операцијом. МАТ.ОО1.0.3.2. Одређују положаје, односе и смер кретања објеката у окружењу. МАТ.ОО1.0.3.3. Одређују димензије и површину дводимензионалних објеката у окружењу, при

простих једначина. Као основ за развој просторног резонувања, именују геометријске објекте у равни и простору и уочавају њихове односе у равни.	сабирања и одузимања у оквиру прве хиљаде. МАТ.ОО1.О.1.4. Множе и деле без остатка двоцифрене и троцифрене бројеве једноцифреним. МАТ.ОО1.О.1.5. Решавају једначине са једном операцијом у оквиру прве хиљаде. МАТ.ОО1.О.1.6. Читају, записују и упоређују разломке облика $1/n$ ($n \leq 10$), препознају њихов сликовни приказ и одређују део целине (половину, трећину ... десетину). МАТ.ОО1.О.1.7. Именују геометријске објекте у равни и простору. МАТ.ОО1.О.1.8. Уочавају и именују делове од којих је сложен геометријски објекат. МАТ.ОО1.О.1.9. Уочавају међусобне односе два геометријска објекта у равни (паралелност, нормалност, припадност). МАТ.ОО1.О.1.10. Користе јединице за мерење дужине, масе, времена и запремине течности и изражавају дужине	карактеристика. Разликују основне геометријске објекте и њихова својства. Решавају задатке једноставног познатог контекста. Класификују задате податке, умеју да одреде шта се од њих очекује. Примењују једноставне математичке процедуре приликом решавања задатака.	површину фигуре нестандартном јединицом мере. МАТ.ОО1.О.2.5. Упоредјују и класификују геометријске објекте према својствима. МАТ.ОО1.О.2.6. Закључују шта се од њих очекује у математичком захтеву једноставног познатог контекста. МАТ.ОО1.О.2.7. Примењују једноставне математичке процедуре (директна примена правила, извођење познатих процедура...) при решавању математичких захтева једноставног познатог контекста. МАТ.ОО1.О.2.8. Анализирају и уочавају правилност код датих бројчаних и других података.	једноставнијих објеката из непосредног окружења. Доносе одлуке у вези са једноставнијим проблемима који се односе на потрошњу и друге видове рационализације. Примењују знања о бројевима при једноставнијим рачунањима. Читају и користе податке који су приказани табеларно и графички.	чему за површину користе нестандартне јединице мере. МАТ.ОО1.О.3.4. Изражавају одређену суму новца преко различитих апоена и рачунају са новцем у једноставним ситуацијама. МАТ.ОО1.О.3.5. Читају податке са једноставнијих графика и табела и дијаграма који се односе на свакодневне животне ситуације.
--	--	---	---	--	--

	претварањем веће јединице у мању.				
--	--------------------------------------	--	--	--	--

СРЕДЊИ НИВО

Специфична предметна компетенција 1 (СПК 1)	Исходи образовног циклуса (ИОЦ) за СПК 1	Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2)	Исходи образовног циклуса (ИОЦ) за СПК 2	Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3)	Исходи образовног циклуса (ИОЦ) за СПК 3
Ученици су овладали својствима природних бројева, уочавају правило за формирање започетог низа бројева, одређују вредности израза и решавају једначине, чиме се оспособљавају за математичко моделовање проблема. Користе разломке за изражавање делова целине и децимални запис броја у контексту мерења дужине. Претварају јединице мере из већих у мање и одређују квантитативна својства фигура у равни и површину коцке и квадра. Уочавају подударност и симетричност фигура. Користе својства	Ученици: МАТ.ОО1.С.1.1. Користе својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број) и одређују следеће чланове започетог бројевог низа. МАТ.ОО1.С.1.2. Одређују месну вредност цифре, као и десетицу, стотину и хиљаду најближу датом броју. МАТ.ОО1.С.1.3. Решавају једначине са највише две операције. МАТ.ОО1.С.1.4. Читају, записују и упоређују разломке облика a/b , који имају исте имениоце или бројиоце и препознају сликовни приказ разломака.	Ученици су развили основне вештине комуникације математичким језиком и математичким симболима. Анализирају задатак или проблем који решавају, формулишу питања и рашчлањују проблем на мање целине. Приликом решавања задатака издвајају битне податке, примењују процедуре, процењују тачност решења и изводе одговарајуће закључке. Конструирају основне математичке објекте у равни. Анализирају својства објеката у простору помоћу њихових мрежа. Користећи усвојена	Ученици: МАТ.ОО1.С.2.1. Издвајају битне податке из текста задатка и креирају одговарајући математички запис. МАТ.ОО1.С.2.2. Процењују тачност решења (провера начина закључивања и тачности спровођења поступака). МАТ.ОО1.С.2.3. Доносе и формулишу закључке који се односе на математички захтев познатог контекста, уз коришћење математичког језика. МАТ.ОО1.С.2.4. Решавање проблема своде на решавање мањих целина. МАТ.ОО1.С.2.5. Уочавају и цртају различите врсте	Ученици примењују математичка знања и начине закључивања при проучавању природних и друштвених појава и процеса, као и проблема из других наставних предмета. Моделују проблем математичким записом и бирају поступак за његово решавање. Решавају проблем и образлажу решење, користећи одговарајући језик и симболе. Анализом геометријских карактеристика (симетричност и подударност) објеката у окружењу развијају естетичку компетенцију. Знање о бројевима, променљивим величинама	Ученици: МАТ.ОО1.С.3.1. Користе математички језик и симболе и формирају математички запис при решавању једноставних проблемских ситуација. МАТ.ОО1.С.3.2. Мере дужину и резултат мерења записују коришћењем природних бројева или бројева у децималном запису. МАТ.ОО1.С.3.3. Користе мерне јединице за мерење времена, масе, запремине течности и дужину и пореде дате величине у једноставним ситуацијама. МАТ.ОО1.С.3.4. Рачунају са новцем у сложенијим ситуацијама.

геометријских објеката при решавању задатака.	MAT.OO1.C.1.4. Читају, записују и упоређују децималне записе бројева са највише две децимале. MAT.OO1.C.1.5. Користе својства геометријских објеката у равни и простору (квадрат, правоугаоник, троугао, круг, квадар, коцка) при решавању задатака. MAT.OO1.C.1.6. Претварају мере за мерење масе, времена и запремине течности из већих мерних јединица у мање. MAT.OO1.C.1.7. Одређују обим троугла, квадрата и правоугаоника. MAT.OO1.C.1.8. Одређују површину квадрата, правоугаоника, коцке и квадра. MAT.OO1.C.1.9. Уочавају подударне и симетричне фигуре.	знања, ученици истражују самостално или са вршњацима и откривају могућности математике.	углова. MAT.OO1.C.2.6. Конструирају квадрат, правоугаоник и троугао, ако су дате дужине страница и кружницу датог полупречника. MAT.OO1.C.2.7. Користе мрежу коцке и квадра при извођењу закључака о њиховим својствима. MAT.OO1.C.2.8. Допуњавају дати цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву и одређују осу симетрије. MAT.OO1.C.2.9. Радећи самостално или са вршњацима проширују математичка знања.	и мерама ученици примењују при процењивању, поређењу и мерењу различитих величина. Користе и графички приказују податке приликом решавања једноставних реалистичних ситуација.	MAT.OO1.C.3.5. Представљају дате податке графички и табеларно и преводе их из једне у другу форму. MAT.OO1.C.3.6. Користе податке приказане графички или табеларно у решавању једноставних ситуација. MAT.OO1.C.3.7. Уочавају симетричност и подударност објеката у окружењу.
---	--	--	---	---	--

НАПРЕДНИ НИВО

Специфична предметна компетенција 1 (СПК 1)	Исходи образовног циклуса (ИОЦ) за СПК 1	Специфична предметна компетенција 2 (СПК 2)	Исходи образовног циклуса (ИОЦ) за СПК 2	Специфична предметна компетенција 3 (СПК 3)	Исходи образовног циклуса (ИОЦ) за СПК 3
---	--	---	--	---	--

Ученици примењују својства природних бројева и операција при одређивању вредности сложенијих израза и решавању једначина у проблемским задацима. Решавају једноставне неједначине. Одређују део целине. Сабирају и одузимају разломке истих именилаца и бројеве у децималном запису са истим бројем децимала. Претварају јединице мере и одређују квантитативна својства сложенијих фигура у равни и запремину коцке и квадра.	Ученици: МАТ.ОО1.Н.1.1. Израчунавају бројевну вредност израза са више операција, поштујући приоритет. МАТ.ОО1.Н.1.2. Решавају проблемске задатке применом својстава природних бројева и операција (укључујући и дељивост и садржавање). МАТ.ОО1.Н.1.3. Решавају неједначине са једном операцијом. МАТ.ОО1.Н.1.4. Претварају мере за мерење површине и запремине из већих мерних јединица у мање. МАТ.ОО1.Н.1.5. Израчунавају обим и површину сложених фигура у равни. МАТ.ОО1.Н.1.6. Израчунавају запремину коцке и квадра. МАТ.ОО1.Н.1.7. Претварају мере за мерење дужине, масе, времена, запремине течности. МАТ.ОО1.Н.1.8.	Ученици су овладали основним вештинама комуникације математичким језиком и употребом математичких симбола. Математички моделују податке који су дати визуелно или у тексту. Упоређују различите врсте информација, изводе закључке у циљу решавања математичких задатака и проблема из свакодневног живота. Дискутују о тачности тврдњи и начинима решавања задатка или проблема. Анализирају туђа решења и образлажу своја. Користе дигиталне алате за проналажење и представљање решења.	Ученици: МАТ.ОО1.Н.2.1. Креирају математички запис на основу података датих текстуално и визуелно у сложенијим ситуацијама. МАТ.ОО1.Н.2.2. Образлажу начин закључивања, уз коришћење шема, графичких приказа, цртежа и модела по потреби. МАТ.ОО1.Н.2.3. Анализирају „логичност” решења с обзиром на природу проблема. МАТ.ОО1.Н.2.4. Изводе закључке повезивањем знања о геометријским објектима, мерењу и рачунским операцијама. МАТ.ОО1.Н.2.5. Користе дигиталне алате за проналажење и представљање решења.	Ученици примењују сложенија знања и вештине засноване на математичком закључивању при решавању проблема. Знања о бројевима, променљивим величинама и мерама ученици примењују при процењивању, поређењу и мерењу, као и при одређивању квантитативних својстава. Анализирају проблеме, бирају стратегије за њихово решавање и образлажу решење. Одређују сва решења и траже оптимално решење проблема из свакодневног живота, како би активно доприносили добробити друштва (рационализација потрошње, унапређивање еколошких услова живота, здравља, развој финансијске писмености и др.). Презентују решење, тумаче га и дискутују о њему. На	Ученици: МАТ.ОО1.Н.3.1. Математички моделују реалистичне проблемске ситуације из различитих области (екологија, здравље, култура, финансије, предузетништво...). МАТ.ОО1.Н.3.2. Примењују геометријске методе решавања задатака (метод дужи, метод правоугаоника...) МАТ.ОО1.Н.3.3. Користе мерне јединице за мерење времена, масе, запремине течности и дужине и пореде дате величине у сложенијим ситуацијама. МАТ.ОО1.Н.3.4. Користе процењивање приликом мерења, рачунања и решавања проблемских задатака. МАТ.ОО1.Н.3.5. Изводе закључке користећи и упоређујући податке
---	---	---	--	--	--

	Сабирају и одузимају разломке облика a/b, који имају исте имениоце. МАТ.ОО1.Н.1.9. Сабирају и одузимају бројеве у децималном запису са истим бројем децимала (облика $1,23 + 2,54$ или $3,59 - 1,25$). МАТ.ОО1.Н.1.10. Израчунавају део a/b ($b \leq 10$,) неке целине.			основу анализе графички и табеларно приказаних података из медија и других извора изводе закључке.	приказане графички или табеларно.
--	---	--	--	---	--

*Програм
поступања
установе у
кризним
догађајима*

Кризни догађај је у већини случајева непредвидив догађај са потенцијално негативним последицама. Тај догађај и његове последице могу проузроковати значајну штету особама које су непосредно или посредно изложене кризном догађају. Кризни догађај карактерише број жртава (повређених или настрадалих), материјална штета, психолошке реакције појединаца и/или заједнице у целики, као и солидарност у сврху отклањања последица. Кризни догађаји су:

- Природна смрт детета/ученика;
- Покушај убиства и убиство детета/ученика у установи или ван ње;
- Покушај самоубиства ученика и самоубиство у установи или ван ње;
- Природна смрт, самоубиство или убиство запосленог у установи;
- Саобраћајна незгода у којој је повређено или настрадало дете, односно ученики и/или засполени у установи;
- Нестанак детета/ученика;
- Масовно тровање у простору установе;
- Дојава о подметнутој експлозивној направи у установи или терористичком нападу и слично;
- Талачка криза;
- Насиље већих размера (масовне туче, вишеструка убиства, теористички напади);
- Техничко-технолошке опасност – експлозија, изливање, испаравање отровних материја и пожар;
- Природне катастрофе – поплаве, земљотреси, пожари...;
- Епидемија која је обухватила територију, општину у којој је налази установа;
- Други кризни догађаји у смислу Правилника о протоколу поступања у установи.

План поступања у ситуацијама кризе

Чланови Тима ће обављати послове и активности које се односе на:

- Координацију – обухвата активности планирања, организације, координације и сарадње са спољном заштитном мрежом, праћење и евалуација;
- Пружање психосоцијалне подршке – обухвата активности праћења и реаговања, процена потреба за психосоцијалном подршком, пружање групне и индивидуалне подршке, процена потребе за укључивањем мобилног тима и уколико до тога дође, сарадња са мобилним тимом;
- Информисање – обухвата активности прикупљања, проверавања, селекције, дистрибуције информација, као и примене саопштења;

О конкретним активностима тима, директор доноси посебно решење/а којим дефинише улогу чланова Тима за кризне догађаје.

У складу са евакуационим планом школе, безбедна места унутар и изван установе су у случају:

- дојаве о експлозивној направи, на безбедно место у двориште Школе

- претње оружаним нападом, на безбедно место у физкултурној сали Школе или двориште Школе
- терористичког напада, на безбедно место у физкултурној сали Школе или двориште Школе
- пожара, на безбедно место, у складу са планом евакуације у двориште Школе;
- други кризни догађај, на безбедно место у дворишту Школе
- **Место адекватно за одређење врсте кризног догађаја за поновна окупљања** услед кризног догађаја је физкултурна сала, а уколико би дошло до напуштања установе јесте двориште Школе.

Усмеравање одељења ка одређеним излазима услед кризног догађаја који захтева напуштање установе:

- ИЗЛАЗ БРОЈ 1 - Излаз на двориште – одељења у учионицама број 1, број 2 и број 3;
- ИЗЛАЗ БРОЈ 2 - Излаз ка школском дворишту – одељења у учионицама број 6, број 10, дигитални кабинет и педагог;
- ИЗЛАЗ БРОЈ 3 - Излаз из библиотеке – учионице другог, четвртог и петог разреда, и предшколци;
- ИЗЛАЗ БРОЈ 4 – Главни улаз у школу-наставничка канцеларија, секретар, директор, помоћни радници

План распореда просторија (ходника, учионица, кабинета и других просторија, са унутрашње и спољашње стране) налази се на огласној табли у ходнику школе.

План информисања/комуникације неопходно је изградити ради спремности за ефикасно реаговање на кризни догађај. У оквиру Тима за кризне догађаје неопходно је јасно дефинисати ко кога информиса и на који начин.

Стручно усавршавање запослених

У оквиру Годишњег плана стручног усавршавања у установи потребно је планирати обуке запослених ради јачања компетенција за пружање психосоцијалне подршке, за реализацију плана евакуације и друге обуке које могу да допринесу ефикасном реаговању установе у различитим кризним ситуацијама.

Унапређивање безбедносне културе деце, односно ученика и запослених

Кључне активности директора и Тима за кризне догађаје

- По сазнању за догађај који се десио ван установе, проверава се одмах тачност информације преко поузданих извора: породице, полиције, хитне помоћи и сл.
- Ако се у установи десио кризни догађај, одмах се позива хитна помоћ, полиција и евентуално друге службе (нпр: ватрогасце).
- Приликом поступања установе у одређеним ситуацијама кризног догађаја, неопходно је поступање у складу са планом евакуације. Пре почетка евакуације, визуелним прегледом се проверава, да ли је пут за евакуацију безбедан.

- Након доласка припадника полиције, утврђује се да ли су деца и запослени у установи безбедни на месту које је планом дефинисано као безбедно место или место поновног окупљања. Након доласка полиције, хитне помоћи и ватрогасаца-спасилаца, даље се поступа по инструкцијама ових органа. Сазова се хитан састанак Тима за кризне догађаје.
- Информише се надлежна Школска управа.
- Уколико је последица кризног догађаја троје или више повређених/настрадалих лица, обавештава се Министарство просвете како би се ангажовао интерсекторски мобилни тим за кризне ситуације.
- Разматрају се све добијене информације и позова се породица/е погођених кризним догађајем и договора се са њима које информације можемо проследити запосленима у установи, ученицима, родитељима и евентуално медијима.
- Обавештавају се сви запослени о кризном догађају и заказује се хитан састанак свих запослених уколико услови дозвољавају. Уколико није могуће састанак одржати у установи, проналазе се други начини комуникације (видео конференција, viber комуникација, скајп...). На састанку, информишу се запослени о провереним информацијама у вези са кризним догађајем, са нагласком да установа има Програм поступања установе у кризним догађајима.
- Наглашава се, да је директор једина овлашћена особа у установи за комуникацију са медијима.
- Упућују се запослени да помоћ могу да потраже од стручног сарадника.
- Дели се већ припремљен текст "Препоруке за запослене у установи".
- Одређује се на који начин ће информације бити прослеђене ученицима и родитељима (у писаној или усменој форми).
- Припремају се саопштења за ученике и родитеље других ученика.
- Припрема за писано саопштење које садржи кључне информације о догађају, безбедносним поступцима и плановима за опоравак. Изражава се саосећање према жртвама и њиховим породицама, наглашавајући емпатију и подршку установе. Прати се извештавање медија и, ако је потребно, брзо се реагује на евентуалне нетачности.
- Одређује се и јасно означава просторија у којој ће стручни сарадник/ци или чланови мобилног тима пружати психосоцијалну подршку запосленима, родитељима и ученицима којима је таква помоћ потребна.

Кораци у поступању након кризног догађаја

- Уколико је због кризног догађаја дошло до прекида или извођења наставе у измењеним условима, Тим за кризне догађаје у сарадњи са Педагошким колегијумом израђује посебан план даље реализације образовно-васпитног рада. Израђени план реализације усваја Наставничко веће, док Школски одбор доноси одлуку, а сагласност на план даје Школска управа Ваљево.
- Одржава се кратак састанак са запосленима, обавештавају се о новим информацијама, корацима које је Тим за кризне догађаје предузео и планираним активностима. Због двосменског рада школе, састанак се поновља и са другом сменом.

- Дели се материјал из Приручника који се односи на психолошке реакције након кризног догађаја и препоруке за запослене. Преусмеравају се на стручну помоћ.
- Заједно са наставницима/васпитачима идентификује се и у наредном периоду посебна пажња се обраћа на особе које су најугроженије/најрањивије: сестру или брата уколико похађају исту школу, најбоље другове или другарице, особу са којом је повређени/настрадали био у емотивној вези итд.
- Уколико се кризни догађај завршио смрћу ученика или запосленог, прослеђује се информација о времену и организацији одласка на сахрану.
- Када је у питању смрт ученика, одељењски старешина ученика ће личне ствари преминулог ученика предати породици у одговарајућем тренутку.
- Када се организује комеморација у установи, са породицом настрадалог се договара. Деца која желе да присуствују комеморацији се припремају и објашњава им се, шта ће се дешавати током комеморације. Тога дана, настава може да се откаже или да се распоред часова прилагоди поменутом догађају. Установа самостално одлучује да ли ће организовати комеморацију.

Алармирања у различитим ситуацијама

- о Алармирање у случају пожара спроводи се гласним узвиком „ПОЖАР“
- о Алармирање у случају дојаве о експлозивној направи спроводи се обавештавањем свих наставника од стране дежурних наставника
- о Алармирање у случају претње оружаним нападом спроводи се школским звоном дугим притисцима три пута у трајању од 5 секунди и обавештавањем свих наставника од стране дежурног наставника
- о Алармирање у случају терористичког напада спроводи се школским звоном дугим притисцима три пута у трајању од 5 секунди и обавештавањем свих наставника од стране дежурног наставника

С обзиром да само звоно не може садржати информације о врсти кризног догађаја и безбедним местима, информација о врсти кризног догађаја и безбедним местима биће саопштена од стране дежурних наставника уз гласно саопштење.

Сарадња са породицом

- Припрема саопштења које ће се упутити родитељима других ученика.
- Одређивање просторије у којој ће стручни сарадник и чланови мобилног тима пружити психосоцијалну подршку родитељима и ученицима којима је таква помоћ потребна.
- Уколико се у установи организује комеморација важно је договорити се са породицом настрадалог.
- Одржавање родитељских састанка у зависности од врсте кризног догађаја и других критеријума релевантних за актуелну ситуацију.

- Придржавати се *Прилога број 3 и Прилога број 4* из Приручника за запослене у установама образовања и васпитања ***Поступање установа образовања и васпитања у кризним догађајима.***

Праћење, евалуација и извештавање о реализацији програма

Након реализације плана поступања у кризним догађајима и успостављања стабилног стања у установи, Тим за кризне догађаје врши евалуацију спроведених активности и сачињава извештај. Евалуација обухвата:

- Анализа ефеката спроведених мера и активности, односно реализацију измењеног плана рада;
- Пружање прве психолошке помоћи, са посебним освртом на снаге, изазове и препоруке у реаговању на кризни догађај;

Поступак евалуације подразумева: дефинисање циљева евалуације, приказ података о догађају укључујући време, место и узроке, приказ података о реаговању установе, процена ефикасности комуникације током и након кризног догађаја, преглед безбедносних поступака установе током кризног догађаја, евалуација добро функционисаних сегмената и идентификовање тачака где је могуће побољшање, израда детаљног извештаја који ће обухватати све аспекте евалуације и препоруке за будућност.

На основу евалуације плана реаговања у конкретним ситуацијама, установа даље унапређује план поступања установе у кризним ситуацијама. Тим за кризне догађаје континуирано прати реаговања ученика и запослених и процењује потребу за психосоцијалном подршком у наредном периоду и у сарадњи са спољашњом мрежом заштите израђује план о њеној реализацији.

Тим за кризне догађаје прати реализацију планова, у сарадњи са спољашњом мрежом заштите процењује степен смиривања ситуације и покреће процес договарања са породицама жртава и повређених о начинима обележавања сећања на догађај (обезбеђивање простора, активности сећања, обележавање годишњица и слично).

ПРАЋЕЊЕ ОСТВАРИВАЊА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

За школску 2025/2026. годину сачинили смо план праћења реализације програма по следећим елементима: садржаји, методе рада, облици, наставна средства, активности и напредовање ученика.

Садржаје Школског програма планирали смо да пратимо помоћу чек листа (из Приручника за самовредновање и вредновање рада школе), непосредно пред почетак школске године, као и анализирањем расположиве документације.

Анализирањем документације ће се бавити председник Стручног већа наставника разредне наставе у току школске године (најмање 4 пута на класификационим периодима).

Праћење метода, облика, наставних средстава и активности планирали смо:

- помоћу размене искустава на састанцима Стручних већа у току школске године;
- кроз непосредан увид педагога у наставни процес, у току школске године (једанпут у току године а више пута по потреби) и
- помоћу упитника за наставнике (из Приручника за самовредновање и вредновање рада школе) у току школске године.

Носиоци активности су:

- стручна служба школе,
- директор,
- Тим за осигурање квалитета
- Стручни актив за развој школског програма

АНЕКС ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ЗА ШКОЛСКУ 2025 - 2026. год.

УСВОЈЕН НА СЕДНИЦИ ШКОЛСКОГ ОДБОРА

ОДРЖАНОЈ ДАНА 12. СЕПТЕМБРА 2025.

Деловодни број: 690/1

Директор школе

Јелена Аврамовић

Председник Школског одбора

Горан Остојић